

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

Waakt dan..

*Waakt dan, want gij weet niet in welke ure uw Heere komen zal.
(Mattheüs 24:42)*

Bovenstaande woorden heeft de Heere Jezus vlak voor Zijn dood gesproken. Het zijn woorden uit Zijn indrukwekkende rede over de eindtijd. De aanleiding daarvoor lag in een opmerking van één van Zijn discipelen. Toen zij in de buurt van de tempel liepen, zei deze: 'Meester, kijk toch eens wat een prachtige gebouwen en hoe groot de stenen zijn waarmee de tempel gebouwd is!' Sommige van die stenen hadden een lengte van 13 meter en een gewicht van 600 ton. Begrijpelijk dat de discipelen er van onder de indruk waren. Maar zegt Jezus dat er niets van die prachtige tempel over zal blijven. En dat is voor Hem ook de aanleiding om te spreken over de eindtijd. Dat er een einde komt aan het bestaan van deze aarde.

En niet alleen komt er een einde aan deze aarde, maar vooral komt er een einde aan ons leven. En daar moeten we ons op voorbereiden, zo zegt Hij. Waakt dan! Wees wakker. Bereid je voor op dat moment.

Wat is waken? Dat is het tegenovergestelde van slapen. Als je slaapt, merk je niet wat er in je omgeving gebeurt. Je merkt het niet als er een inbreker in je huis is. En daarom komen de dieven vaak 's nachts. Als je slaapt, dan merk je ook niet als je huis in brand staat. Je leven is in gevaar, maar als je slaapt, dan heb je daar geen erg in. En daarom zegt de Heere Jezus: Waakt! Wees voorbereid op wat komen gaat.

Ter illustratie vertelt de Heere Jezus de geschiedenis van Noach en de ark. Dat ze toen aten en dronken en trouwden, totdat Noach in de ark ging. En toen was het voorbij. En dat veroordeelt Jezus dus.

Maar het is toch niet verkeerd om te eten en te drinken? En trouwen is toch geen zonde? Nee, dat is het op zichzelf ook niet. Maar Jezus wil zeggen: het enige waar die mensen in de tijd van Noach mee bezig waren, was dit. Eten, drinken en vrolijk zijn. Meer hadden ze niet en meer hoefden ze niet.

En zo zal het ook in de eindtijd zijn. Dat de mensen het geluk zoeken in de dingen van de tijd. Het aardse wordt verheerlijkt. Dat is een teken van de eindtijd.

De tijd van Noach lijkt in veel opzichten op de tijd waarin wij leven. Er wordt niet naar God gevraagd. De geboden van God tellen niet meer mee. De dingen van de eeuwigheid worden niet gezocht. Het enige wat telt is het aardse leven. Maar daar gaat God een eind aan maken. Zo'n wereld, waarin voor Hem geen plaats is, gaat ten onder. Maar niet zonder dat Hij de mensen

laat waarschuwen. In de oude wereld heeft Hij dat laten doen door Noach. Die bouwde niet alleen aan de ark, maar hij preekte ook bij de ark.

En net zoals Noach in zijn tijd deed, zo doen predikers dat in onze tijd. Mensen waarschuwen voor de dood. En voor het oordeel. En laten we eerlijk zijn, dat horen wij niet graag. Taboes zijn er vandaag de dag bijna niet meer. Er wordt overal over gepraat, elk onderwerp moet kunnen. Behalve over de dood. Daar hebben we het liever niet over. Dat is een taboe en we leven er over heen. Niet doen, zegt de Heere. Want de dood wenkt ieder uur. Laten we er rekening mee houden, dat wij opgeroepen kunnen worden. Want het is de mens gezet eenmaal te sterven en daarna het oordeel. Dan zullen we onze Schepper ontmoeten. Die dan onze Rechter zal zijn. En dan moeten we aan Hem uitleggen wat we met ons leven hebben gedaan.

Het is één van twee. Of je zult bij God zijn. Of je zult zonder God zijn. Er zijn maar twee mogelijkheden. Of eeuwig gelukkig. Of eeuwig ongelukkig. Er valt een scheiding tussen gelovigen en ongelovigen. Tussen bekeerde mensen en onbekeerde mensen. Die scheiding is aangrijpend. Die scheiding is ook definitief. Waar de boom valt, daar zal hij liggen.

En als God het oordeel uitspreekt, dan is dat voor eeuwig. Je kunt niet meer terug. Je leeft maar één keer. En je sterft maar één keer. En dat korte poosje wat wij hier op aarde zijn, dat zal beslissend zijn voor de eeuwigheid. En daarom is het zo belangrijk om wakker te zijn. Want het gaat om je leven!

Als God je wakker maakt, dan ga je zien hoe zondig en verkeerd je bent. Je gaat zien hoe belangrijk Gods genade is. Dat ga je dan ook zoeken. En dat is geestelijk wakker zijn. Dat je je druk gaat maken om de dingen die echt belangrijk zijn.

Ds. M.A. Kempeneers

Een lieve opa

Sinds een jaar ben ik opa. Van een lief klein meisje met de mooie naam Martha. Ik kan het soms nog niet goed bevatten. Mijn kindje heeft nu zelf een kindje. Het is voor mijn gevoel nog maar zo kort geleden dat onze dochter geboren werd. En nu is ze zelf moeder. En ik ben opa. Wat zou ik graag een opa zijn zoals Jozef dat was. Niet alleen een lieve opa, maar vooral een godvrezende opa. Misschien mag jij ook wel een opa zoals Jozef hebben. Wat ben je dan rijk gezegend. Lees eens mee wat voor opa Jozef was.

Inmiddels is Jozef al 110 jaar oud. Hij mag niet alleen zijn kleinkinderen zien, maar ook zijn achterkleinkinderen. En dan lezen we een wat aparte uitdrukking. Namelijk dat de kleinkinderen op Jozefs knieën werden geboren. Wat wil dat zeggen?

Natuurlijk moeten we die woorden niet letterlijk nemen. Maar ze willen zeggen dat de kinderen naar Jozef zijn gebracht en dat ze door hem zijn gezegend. En in de kantlijn van de Statenvertaling staat zo heel mooi: 'Jozef heeft die kinderen in hun eerste jonkheid van blijdschap en vermaak op zijn schoot gezet en daarmee gespeeld, gelijk men met kleine kindertjes gewoonlijk doet'.

Mooi he? Je ziet het gewoon voor je. De oude Jozef, met zijn vriendelijke en zachtmoedige karakter, spelend met zijn kleinkinderen. Een lieve opa, die in de avond van zijn leven nog in het middelpunt van de belangstelling staat.

Wat een zegen, jonge mensen, als je zo'n opa of oma mag hebben. Godvrezend, zachtmoedig, vriendelijk, belangstellend, liefdevol.

Je komt het helaas ook nogal eens anders tegen. Er zijn oude mensen die de laatste jaren van hun leven zo verbitterd en verzuurd zijn. Ze klagen over dit en ze mopperen over dat. Het is voor de kleinkinderen niet gezellig om naar opa of oma te gaan, want ze hebben het alleen over hun pijntjes en kwaaltjes. Ze tonen weinig belangstelling voor hun kleinkinderen en

zijn nauwelijks geïnteresseerd in hun leven. Vroeger was volgens hen alles beter en tegenwoordig is het niks meer.

Zo'n opa hoor je niet over een leven met God spreken. En zo'n oma zal je nooit aansporen om de Heere te zoeken. Want het is te vrezen dat ze dat leven niet kennen. Ze zijn blijkbaar nooit ontdekt aan hun zondigheid en rechteloosheid. Ze hebben zich nooit verwonderd over Gods onbegrijpelijke liefde en goedheid voor een goddeloze zondaar. En juist omdat ze zo rechthebbend zijn, klagen ze vanwege de dingen die ze moeten missen. Maar dat ze de minste zegen niet verdienen, daar hoor je ze nooit over.

Ook al heb je er niet altijd zin in, ga er toch maar naar toe, jonge mensen. Opa of oma kunnen de ouderdom, de rouw en de gebreken kennelijk niet verwerken. Je kunt er ook medelijden mee hebben, dat ze zo hun laatste levensfase moeten doorbrengen. Probeer maar lief voor ze te zijn en ze te helpen in de dagelijkse dingen. En misschien mag je weleens proberen een gesprek met ze te hebben over de geestelijke dingen. Wie weet wat dit nog kan uitwerken.

Gelukkig kom je het ook anders tegen. Een opa zoals Jozef. Of een oma zoals Naomi. Daar ga je graag naar toe. Want je merkt dat ze van je houden. Niet alleen omdat ze belangstelling hebben voor de dingen van het leven. Hoe het gaat op school, of je het naar je zin hebt op je werk, hoe het met je gezondheid gaat of met je verkering. Maar vooral merk je dat aan hun geestelijke leven. Ze willen zo graag dat jij ook de Heere leert vrezen. En ze wekken je hartelijk op om Hem te zoeken. 'M'n lieve kind, zul je niet vergeten om te bidden?' 'Zul je niet meedoen met de wereld? Want dat gaat voorbij hoor'. En ze vertellen weleens iets van hun bekering en hun leven met de Heere en ze willen je zo graag meenemen op de smalle weg naar het eeuwige leven. 'Heb je er nou geen zin in om de Heere Jezus te volgen? Hij is toch zo'n goede en vriendelijke Zaligmaker, Hij is 't allerhoogst en eeuwig Goed'.

Wat ben je rijk gezegend als je zo'n opa of oma mag hebben. Daar kun je echt jaloers op zijn.

Genesis 50:23

En Jozef zag van Efraïm kinderen van het derde gelid; ook werden de zonen van Machir, den zoon van Manasse, op Jozefs knieën geboren

De Heere weet wie Hij in Zijn dienst neemt. Een plaats in Zijn dienst geeft. Waarom en waartoe. Het is een persoon op de juiste plaats en vergissing is uitgesloten. In 's Heeren doen en handelingen schittert Zijn soevereiniteit. Niemand kan God de Heere beschuldigen van onrecht, van voorkeur of van oneerlijkheid. In de Bijbel lezen we over de besluiten en handelingen van de Heere met mensen. In dit verband mogen we de levensgang van Paulus niet overslaan. Hij was er diep van overtuigd dat zijn levensvernieuwing en zo zijn levensverandering vrucht was van Gods wil en welbehagen in Christus Jezus de Heere door de toepassende werking van de Heilige Geest. Paulus mag zelfs schrijven: daarom is mij barmhartigheid geschied opdat Jezus Christus in mij, die de voornaamste ben, al Zijn lankmoedigheid zou betonen tot een voorbeeld dergenen die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven, 1 Tim. 1: 16. Van de levensloop van Paulus kunnen we het een en nader lezen in het boek Handelingen en in zijn brieven. Alles is ook voor ons van betekenis. Het is meer dan kennisgeving. Gods leiding met Paulus behoort zelfs onze aandacht te hebben. Paulus was van huis uit een Jood. Geboren in Tarsen in Cilicië. Tarsen was de hoofdstad van de Romeinse provincie Cilicië. Een stad beroemd door de wetenschap en de handel. Onder het Jodendom niet onbekend. In de stad woonden en werkten verschillende Joden. De kerkvader Hieronymus zegt dat de ouders van Paulus afkomstig waren uit Galilea. Tijdens de oorlog, rond

Paulus en Gods leiding

vier jaar voor Christus, moeten zijn ouders weggevoerd zijn naar Tarsen. Daar moet de vader van Saulus slaaf geweest zijn van een Romeins burger. Die heeft hem vrijgelaten en ervoor gezorgd dat de vader van Saulus het Romeinse burgerrecht ontving. Hier ligt het verband met zijn tweede naam Paulus. Zijn Joodse naam was Saulus. Die had hij officieel van zijn ouders ontvangen bij de besnijdenis. Paulus heeft een strenge Joodse opvoeding gekregen. Zijn vader was een rasechte Farizeeër. Paulus stond als Jood en Romein bekend. In het bezitten van twee namen schittert iets van Gods leiding naar de toekomst. De opvoeding thuis zette een stempel op het leven van Saulus. De Joodse leer, het Joodse leven gingen hem beheersen en zelfs leiden. Hij liet zien en horen een rasechte Jood te zijn. Dat wil niet zeggen dat hij wereldvreemd was. In zijn jeugd jaren heeft hij al wat opgestoken van het leven in de grote Griekse steden. Hij kwam wat te weten van de wijsbegeerte en de Griekse literatuur. Lees Handelingen 17. Het contact te Athene en het gesprek op de Areopagus met de Epicureïsche en Stoïcijnse filosofen. Hij beheerste ook hun spreektaal. Hij sprak naast het Grieks ook Hebreeuws en Aramees. Daar staat het onderwijs van Gamaliël niet buiten. De weg van Paulus leidde van Tarsen naar Jeruzalem. Hij kwam in huis bij zijn zuster en ging de colleges van Gamaliël volgen. Deze was een bekwame docent en in achting bij het volk. Wijsheid en oprechtheid sierden hem. We kunnen daarvan lezen in Hand. 5. De Joodse raad zocht Petrus en Johannes te doden. Hoe Gamaliël daarop reageert kunnen we lezen in Hand. 5: 34-39. Gamaliël heeft Saulus opgeleid tot rabbi, tot leraar van zijn volk. Paulus heeft veel gemak gehad van zijn talenkennis. Daardoor kon hij iedereen bereiken, met hen spreken en naar hen luisteren. Daar in de heidenwereld voor velen Grieks de omgangstaal was, heeft Paulus

zijn zendbrieven in het Grieks geschreven. De citaten in zijn brieven uit het Oude Testament wijzen erop dat hij bekend was met het Hebreeuws of Aramees van het Oude Testament. Ook hierin zien we de voorzienige leiding van de Heere. Er is nog iets waaraan we niet voorbij mogen gaan, namelijk het leren van een vak. Saulus had niet alleen het onderwijs van Gamaliël genoten, maar hij had daarnaast ook een vak geleerd. De Joodse leraren voorzagen zo door hun eigen arbeid in hun levensonderhoud. In de Spreuken van de vaderen stond: schoon is de studie van de Thora in verbinding met een wereldlijke bezigheid, want het bezig- zijn met beide verjaagt de zonde. Alle Thora- studie zonder verbinding met arbeid gaat tenslotte te niet en geeft aanleiding tot zonde. Dit werd de rabbijnen meegegeven: zorgen voor eigen levensonderhoud was een belangrijke zaak. Vaak werd Paulus niet genoodzaakt zijn vak op te pakken. In Thessalonica heeft hij handenarbeid verricht. Lees 1 Thess. 2:1-9. Gaat het over het honorarium van een predikant, dan dient nooit vergeten te worden: ik ontvang het omdat ik sta in de dienst van God en zo in en voor de gemeente. Paulus heeft soms een zwaar en moeilijk leven gekend. Maar Gods leiding werd niet vergeten. Paulus zag overeenkomst met David. Lees Psalm 139. Hoever David ook terugkeek in zijn leven, God de Heere was er. Zijn leiding, zorg en bemoeienis met hem. Lees vers 16. Het heeft ons vandaag veel te zeggen. Denken we er nog aan? Leven we nog bij het volgende: we staan niet buiten Gods leiding en zorg. Paulus zag heel zijn levensloop bij de Heere vandaan. Het belijden daarvan had een gericht doel. Godverheerlijkend en zo van betekenis voor de lezers, ook voor ons. Zie Galaten 5:11-16.

Ds. M.C. Tanis.

Daarom hebben U de maagden lief. Hooglied 1: 3b

De bruid spreekt over maagden die de Heere Jezus liefhebben. De maagden zijn niet de uitwendige belijders in de kerk, die misschien toen zij ziek waren of door andere omstandigheden weleens gezegd hebben dat zij de Heere Jezus liefhebben. Het zijn ook geen wijze of begaafde mensen. Maagden zijn mensen die al hun liefde aan één persoon geven. Zulke geestelijke maagden zijn de metgezellen van de bruid. Zij dienen in Geest en waarheid alleen de Heere. Zij bewaren hun liefde voor Jezus alleen. Maagden zijn zij die in het Hooglied genoemd worden de enige, de volmaakte, de duive. Het zijn wijze maagden met de olie van de genade in hun vaten en lampen. Dwaze maagden hebben wel olie in hun lampen, maar niet in hun vaten. Het zijn de ware gelovigen. "Door deze geestelijke maagden moet men verstaan de uitverkorenen, geroepenen, wedergeborenen, gelovigen, die de olie van de genade hebben ontvangen in hun vaten, in hun ziel, waar Jezus de olie van genade op heeft uitgestort en aan hen heeft meegedeeld." Zij waren volmaakt uit de handen van hun Maker voortgekomen. Zij hadden God lief. Zij werden door de zonde kinderen des toorns. Maar de Heere heeft Zich over hen ontfermd. De Heere werd hen te sterk. Door genade kregen zij liefde tot Jezus alleen. Geestelijke maagden trekken al hun liefde af van de satan, de wereld en de zonde en hebben de Heere Jezus van harte lief. Zij zijn versierd met een stille geest en een nederig hart. Zij begeven zich niet tot ijdele praat, want zij weten dat zij van ieder woord rekenschap moeten geven. Zij vluchten voor de besmetting van de wereld. In Christus zijn zij zonder rimpel of vlek. Zij staan niet meer onder de heerschappij van de duivel, de wereld en de zonde. Zij dienen de Heere. Zij gaan met de Heere mee en verlaten vader, moeder, zuster, broer en vrienden. De geestelijke maagden hebben de Heere Jezus lief. Hij is voortdurend in hun gedachten. Zij achten de Heere Jezus zeer hoog en dierbaar. Zij zijn alleen tevreden met de Heere Jezus en Zijn gezelschap. Zij zijn blij als de Heere weer tot hen komt. Zij geven zich geheel en al over aan de Heere Jezus zonder enige voorwaarden. Zij willen in alles welbehaaglijk zijn voor de Heere. Zij zeggen: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal. De vrienden van de Heere zijn hun vrienden. Zij zijn een metgezel van allen die de Heere mogen vrezen en leven naar Zijn Goddelijk bevel. De vijanden des Heeren zijn hun vijanden. Zij hebben de broeders lief. Zij verlangen naar de hemel. Daar zal de liefde volmaakt zijn. De geestelijke maagden schamen zich niet voor hun liefde tot de Heere Jezus. Wat betekent het woordje 'daarom' in onze tekst? Het drukt de waardigheid en dierbaarheid van de Persoon van de Heere Jezus uit. De Koning Israëls is een zeer goedertieren Koning Die een zoekende ziel nooit zal afwijzen. De maagden hebben Hem lief om de goederen,

weldaden en de genade die Hij aan hen geeft. Zij hebben de Heere lief uit dankbaarheid voor de olie der genade. Zij vertonen een heilige en godvruchtige levenswandel. De ziel van Gods kinderen verlangt naar de kussen van Jezus' mond. Daarom gebruiken zij alle middelen: bidden, lezen, horen en het verkeren met de vromen.

Toepassing: Er zijn weinig geestelijke maagden en liefhebbers van de Heere Jezus. Onbekeerde, wereldse mensen, bedenk dat de vriendschap der wereld vijandschap tegen God is. Vrienden van de wereld zijn vijanden van God. Bedenk dat God alle werkers der ongerechtigheid haat. Wie de Heere haten, hebben de dood lief. Zo iemand de Heere Jezus niet liefheeft, die zij een vervloeking, Maranatha. 1 Kor. 16:22. Kinderen van God, u hebt enkele dingen die de geestelijke maagden ook hebben. U kent de liefde tot de Heere Jezus. Bent u bevreesd dat u geen echte maagden en liefhebbers van de Heere bent? Onderzoek wat geestelijke maagden zijn en wat de liefde tot de Heere Jezus is. Onderzoek uzelf in de binnenkamer. Leg alles neer voor de Heere. Ook dat u bang bent voor bedrog, omdat uw hart zo bedrieglijk is. Als er een schepsel is dat teveel liefde van u vraagt, smeed de Heere dat Hij dat schepsel zou wegnemen, opdat de Heere alleen uw liefde zou krijgen. Wat zou u antwoorden op de vraag, die ook aan Petrus werd gesteld, of u de Heere liefhebt? Mag u dan antwoorden: Heere, Gij weet alle dingen, gij weet dat ik U liefheb? "Heere, zou ik het zolang met Uw volk gehouden hebben als ik U niet liefhad? Zou ik zolang U gezocht hebben als ik U niet liefhad? Zou ik U zo aanhoudend hebben gezocht als ik U niet liefhad? Zou ik U zo hebben aangekleefd en bij U zijn gebleven als ik U niet liefhad? Zou ik wel zoveel haat, hoon en smaad hebben willen lijden om Uwentwil als ik U niet liefhad? Zou ik dan wel zo gezet zijn op Uw gemeenschap als ik U niet liefhad? Zou ik dan wel smart hebben als ik U mis als ik U niet liefhad? Zou ik dan wel zo gezet zijn op Uw tegenwoordigheid en blij en tevreden zijn als ik dat mag genieten, als ik U niet liefhad? Zou ik dan wel mijzelf met al het mijne zo aan U hebben overgegeven als ik U niet liefhad? Zou ik dan wel zo begerig zijn naar de kussen van Uw mond, naar gevoelige verzekering? Wel, bezie dan en beken dan, mijn Heere, wiens beeld en opschrift ik draag of ik U niet liefheb. O, kinderen van God, als u deze raad wilt opvolgen en zo wilt handelen in dit stuk, zeker zal de Heere Zich niet onbetuigd laten noch Zich onttrekken. U zult gezegend zijn en gezegend blijven tot in der eeuwigheid. Amen."

ds. A. van Heteren

VERTROUWEN IN DE KERK-2

De vorige keer had ik het erover. Toen heb ik me kwetsbaar opgesteld. Ik heb gesproken over de mogelijke feilen van ons, predikanten en gemeenten. Dat is de ene kant. Er is ook een andere. Daarover dan nu iets. Hebt u ook weinig vertrouwen in uw kerk of gemeente? We kunnen elkaar misschien helpen.

Er kunnen in de hoorders ook aanwijsbare oorzaken zijn, waarom de kerkelijke communicatie stroef verloopt.

Zo gaf de krant juist een inzage in de spanning die veel jongeren beheerst. Velen tobben met innerlijke moeiten. Op het werk worden hoge eisen gesteld. Als er sprake is van een gezin, vraagt dat veel van de ouders. De tijdgeest zegt dat het leven en het geluk maakbaar zijn; dus je moet er zelf voor vechten. De sociale media spelen hierop in. Ouderen zullen zich, denk ik, met mij verbazen over de neiging om bijvoorbeeld naaktfoto's de wereld in te sturen. Maar dat gebeurt allemaal omdat we onszelf willen profileren. Het past allemaal in het plaatje van de moderne mens: Voel je vrij. Geniet van de genoegens en van het leven. Allemaal factoren die spanning oproepen. Je moet je plaats verwerven en zien te handhaven in de groep. Met het gevolg dat er teleurstellingen ontstaan, wat dan de stress weer doet toemen. Deze houding staat haaks op de rechte prediking. Gelukkig zullen niet alle jongeren hiermee behept zijn. Maar veel anderen wel. Je luistert naar de preek, want dat wil je toch ook wel, maar je geest is te veel vervuld met al die beslommeringen. Ik ben hiermee volkomen in de lijn van het onderwijs van de Heere Jezus. Denkt u aan de Zaaier. Veel blijft onvruchtbaar. Tegenwoordig hoor je vaak dat het ligt aan het zaad, aan de preek, aan de kerk. Maar Jezus wijst naar de gesteldheid van de akker, de hoorders. De zorgvuldigheden van de wereld verstikken het zaad.

Een ander obstakel ligt in de agenda van veel mensen. Zakenmensen ontkomen nauwelijks aan de greep van het gejaagde leven. Maar zij niet alleen. Ik heb zelfs mensen in een zorginstelling wel horen zeggen dat de dagen om vliegen. Ook zij nauwelijks tijd om tot zichzelf te komen. Er zijn veel kerkgangers die de zondag denken nodig te hebben om aan familieverplichtingen aandacht te geven. Kerkdiensten komen in het gedrang. Je bent te druk. De duivel vult veel agenda's in. Tijdens je persoonlijke gebed maant hij je om dit te doen en dat niet te vergeten. Wat denkt u, als u zo in de kerk zit, dan hebt u een probleem, maar de dominee natuurlijk ook. Hij preekt dan al gauw te lang en het zou veel korter kunnen. Ik las dat organisten de taak hebben om de onrustige mens even, met een aangenaam melodietje, een gevoel van ontspanning te geven. Kan de preek dat niet beter bewerken? Het is niet vreemd dat in zo'n klimaat al snel kortsluiting ontstaat. Ook in de politiek is de term "onthaasten" bekend. Al jaren. Er is kennelijk niet zoveel van terecht gekomen. Het is mode om druk te zijn, nee, laat ik het anders zeggen, om druk te doen. Arme voorgangers die nog enige aandacht vragen voor

God en Zijn dienst. Ooit moet het gebeurd zijn (mijn vader vertelde dit verhaal), dat een bruidspaar de dominee vroeg het niet al te lang te maken. Waarop de predikant op de kansel heel adrem reageerde: U hebt mij gevraagd het kort te maken; ik hoop dat de Heere het met u langer maakt. Amen. Misschien een bizarre toepassing, maar er ligt ten diepste een zware aanklacht in, die ons allen geldt.

Nog een derde type kerkganger: de kritische kerkganger. Veel kerkelijke kritiek heeft alles te maken met de tijdgeest. De postmoderne mens maakt zelf graag uit wat goed of verkeerd is. Jij bepaalt je eigen leven, jij maakt uit wat goed voor je is. Je laat je dat in de kerk natuurlijk ook zo maar niet zeggen. Staat dat wel in de Bijbel? Is het wel redelijk om deze eisen te stellen? Zijn we nu wel zo slecht dat er niets van ons deugt? De moderne tijd maakt eigenlijk preken onmogelijk. De onkerkelijke mens maakt het zelf wel uit. De kerkelijke mens heeft ook zijn eigen Bijbel. Daarmee zijn we behept. En als nu ook de voorgangers hierdoor beïnvloed worden (en dat gebeurt natuurlijk!), dan stapelen de moeiten zich helemaal op. Je wringt je op de kansel namelijk ook in allerlei kronkels, om toch het Woord te doen landen. Je moet die landingsbaan ook zoeken. Maar stijf je op die manier niet ongemerkt de hoorder in zijn neigingen?

En toch, deze obstakels zijn er altijd geweest. Grieken van toen en nu noemen de prediking altijd dwaasheid, Joden ergeren zich en blijven zich ergeren. Het blijft dan ook waar: hun die geloven is het een kracht Gods, ook nu! Je weet er als dominee toch ook van dat de Heere je boven alle tegenstand(ers) uit tilt. Gij hebt mij boven de twisten des volks verheven.

Wel beste lezer, hoe is dat nu bij u? Ik hoop dat u van al deze spinraggen geen last hebt. Maar de Zaaier had er wel last van. Uw en mijn probleem is dat we allemaal van nature aan al deze kwalen leiden. Prekers en hoorders. Dit zijn dus mijnerzijds ook geen vingerwijzingen naar u toe. Wij gaan zo anno 2018 naar de kerk. Onderzoek uzelf eens ernstig. Is er plaats in uw leven (gemaakt) voor de stem van de roepende? Het is zo nodig dat de hoorders ervan weten dat de Heere de oren heeft doorgeboord. En dat de dominee een tong der geleerden heeft ontvangen om met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken. Met de moeden! Wat een zegen als de Heere u zo noemt: vermoeiden en belasten. Die zullen er toch ook zijn? Jazeker!

Ds. P. Roos

Het geweten (8)

Over de plaats van het geweten in de opvoeding en de bekering

Geliefde lezer, wij komen nu tot een afronding van de plaats van het geweten in de opvoeding.

We hebben met elkaar een aantal fasen in de ontwikkeling van uw kind doorgelopen. Ik hoop dat u ze zich nog wat kunt herinneren. Hierover nog een enkele afsluitende opmerking.

Bij deze benadering (de ontwikkelingen van het kind omschrijven in bepaalde fasen) is het goed om er op te letten dat het noodzakelijk is te anticiperen op de volgende fase. Wanneer een kind zich in een bepaalde fase bevindt moeten we bij de benadering van het kind al rekening houden met de komende fase.

Kleuters, zo hebben we gezien, zijn gericht op de autoriteit van de opvoeder. Deze bepaalt wat goed is en wat niet. Toch kun je bij kleuters al vragen stellen over het waarom van een bepaalde regel. Je mag een ander niet slaan.... Want als we dit allemaal zouden doen.... (fase 3).

We moeten ons in verband met de gewetensvorming, met name in de laatste fase, steeds de vraag stellen of wij de juiste toon treffen. Vaak blijkt namelijk dat de volwassen generatie sterk de behoefte heeft aan aanwijzingen voor het stellen van regels. We kunnen daarmee de suggestie wekken dat het voldoen aan de regels (waar je voor beloond wordt – 2e fase, of waar je sociale waardering voor krijgt – 3e fase) tot een bevredigende, christelijke levenswandel leidt. Maar we weten toch allemaal – en we zeggen allemaal, dat het op de gestalte van het hart aankomt, dat het uiteindelijk draait om de gezindheid van het hart. Maar met onze manier van opvoeden communiceren we dan wat anders, namelijk dat kinderen moeten voldoen aan uiterlijke kenmerken. Het is een levensgroot gevaar dat we hier in onze gezindte gemak-

kelijk tevreden mee zijn. Uit de Bijbel weten we dat de gezindheid van het hart wel degelijk te maken heeft met gedrag. Maar dan vooral met gedrag waarin de liefde concreet wordt. De apostel Jacobus zegt heel radicaal: 'de zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader is deze: wezen en weduwen bezoeken in hun verdrukking en zichzelf onbesmet bewaren van de wereld'. Het gaat dus om het tonen van werken van barmhartigheid en vervolgens om een rein leven.

Een Bijbelse ethiek legt de nadruk op innerlijke waarden, zoals ook blijkt uit de Bijbelse deugdenreeksen in de brieven van Paulus: bijvoorbeeld Galaten 5:22, waar het gaat over "liefde, vrede, blijdschap, lankmoedigheid, matigheid e.v. Deze innerlijke waarden overstijgen het conformeren aan de groepscode en maken pas duidelijk volgens welke waarden er gereageerd moet worden op gedrag.

De conclusie die we kunnen trekken is dat het in de morele opvoeding van kinderen in de leeftijd van 12-14 jaar en ouder niet moet gaan om het opnieuw stellen van regels, maar het hen helpen oefenen in de eigen verantwoordelijkheid. De bedoeling van onze opvoeding is dus niet dat jongeren dingen laten (a) omdat er sancties op rusten of (b) ter wille van het in stand houden van de groep, maar omdat er een hogere norm in het geding is. Het gaat er om dat de Heere aan Zijn eer komt en dat we leven ten dienste van onze naaste

En dat zullen ze alleen doen, wanneer het geweten gereinigd wordt en geheiligd wordt door waarachtige wedergeboorte en geloof. Wij moeten dus niet menen, dat onze gewetensopvoeding op zich zelf de zonden doet haten. Nee, het gaat erom dat het geweten door het werk van de Heilige Geest wordt vernieuwd. Al-

leen wanneer de liefde van Christus in hun hart is uitgestort zullen ze de zonden haten en vlieden.

Dan voel je je als ouder voor een onmogelijke taak staan. Toch wil de Heere juist daarvoor de opvoeding gebruiken. Het is Zijn gegeven middel tot bekering van kinderen.

Daarom staan we in de eerste plaats bij de gewetensopvoeding voor de persoonlijke vraag: "kunnen wij met Paulus zeggen: En hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de leerlingen." Wie zijn we voor onze kinderen. Staan wij recht voor God en ons gezin. Leven we zelf uit genade en de vreze des Heeren? Zijn wij waarlijk levende richtingwijzers?

En in dit licht komt de tweede vraag als vanzelf naar ons toe: "Kunnen wij met Paulus zeggen: Wij dan, wetende den schrik des Heeren, bewegen de leerlingen tot het geloof, en zijn Gode openbaar geworden; doch ik hoop ook in uw gewetens geopenbaard te zijn."

Zijn wij in de gewetens van onze kinderen geopenbaard? Dat deze vragen ons op de knieën mogen brengen om onze krachteloosheid en dwaasheid Hem te belijden. Ja, om de Heere te smeken onze opvoeding van het geweten in het leven van onze kinderen te zegenen.

ds. A.A. Egas

Lessen uit de eerste Thessalonicensenbrief (10)

Aangenomen – verdrukking – blijdschap van de Heilige Geest

En gij zijt onze navolgers geworden en des Heeren, het Woord aangenomen hebbende in veel verdrukking, met blijdschap des Heiligen Geestes (1 Thessalonicensen 1: 6).

Dankzegging

Nog altijd is de apostel redenen aan het opsommen, waarom hij de Heere dankt voor de Thessalonicensen (zie vers 2). Allereerst heeft hij hun geloof, liefde en hoop genoemd (vers 3). Vervolgens heeft hij geschreven over hun uitverkiezing (vers 4). En daarna heeft hij melding gemaakt van de prediking in Thessalonica. Die was niet alleen in woorden, maar ook in kracht, in de Heilige Geest en in veel verzekerdheid (vers 5).

Er is echter nog meer reden om de Heere te danken. De Thessalonicensen hebben het Woord der prediking ook 'aangenomen'. En zo zijn ze 'navolgers' geworden van de apostelen en in een bepaalde zin van de Heere Jezus Zelf. Over die dingen gaat het in vers 6.

Aangenomen

Het eerste dat we onderstrepen, is dat de Thessalonicensen het gepredikte Woord hebben 'aangenomen'. U mag het Griekse woord ook vertalen met: 'ontvangen', 'in ontvangst nemen'. Dát is wat er gebeurde, toen Paulus drie weken lang Wet en Evangelie preekte in de synagoge van Thessalonica: mensen hebben dit Woord 'aangenomen'. In dat woord klinken – volgens Fergusson – vier dingen mee:

[1] Allereerst hebben de Thessalonicensen het door Paulus gepredikte Woord ontvangen met hun verstand. Ze hebben de betekenis ervan begrepen.

[2] In de tweede plaats hebben ze het gepredikte Woord ook mogen toestemmen. Ze werden het er hartelijk mee eens. Toen Paulus hun hun schuld predikte, werden ze het met die beschuldigende prediking eens en kwamen ze persoonlijk in de schuld. Toen Paulus alle wegen buiten Christus afsneed, werden ze het met die afsnijdende pre-

diking eens en werden ze zelf een verloren zondaar voor God. Toen Paulus tegen die achtergrond Christus preekte als de enige Weg tot zaligheid voor verloren zondaren, zijn ze het ook met die Evangelieprediking hartelijk eens geworden. Ze stemden toe dat dit de enige Weg tot de zaligheid was.

[3] In de derde plaats hebben ze het door Paulus gepredikte Woord ook met hun hart mogen omhelzen. Hun vonnis klonk erin door en dat hebben ze moeten toestemmen. Maar toen Christus werd aangeboden als een almachtige, door God bevoegde en zeer gewillige Zaligmaker, hebben ze die Christus ook met hun hart mogen omhelzen. Fergusson wijst in dit verband op het Evangelie-in-miniatuur dat we vinden in 1 Timotheüs 1: 15: 'Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben'.

[4] In de vierde plaats hebben ze zich ook onderworpen aan alle voorschriften van het Woord. Met andere woorden: er is niet alleen geloof gekomen, maar ook echte bekering (zie ook vers 9).

U begrijpt wel: als we – in het spoor van onze Schotse schrijvers – zo de diepte van een Bijbels woord als 'aannemen' wat proberen te peilen, worden we bewaard voor een oppervlakkig spreken over 'aannemen', zoals dat helaas vandaag nogal eens voorkomt.

Intussen komt de vraag naar ons toe: Kennen wij ook persoonlijk iets van de Bijbelse diepte van het 'aannemen' van het Woord? Want zou het feit dat er vandaag de dag zoveel armoedig spreken over het op eigen kracht aannemen van het Woord te horen valt, zijn oorzaak ook niet hierin kunnen hebben, dat er zo weinig mensen zijn die vanuit de ondervinding vertellen hoe zij als een doemwaardige en verloren zondaar tot het omhelzen van Christus gebracht werden?

Verdrukking én blijdschap van de Heilige Geest

Paulus voegt nog iets aan de uitdrukking toe. Hij schrijft namelijk dat de Thessalonicensen het Woord hebben aangenomen 'in veel verdrukking, met blijdschap des Heiligen Geestes'. Het waren bepaald geen makkelijke omstandigheden waarin de Thessalonicensen tot bekering en geloof kwamen. Direct was daar felle tegenstand en zelfs vervolging (zie ook 2: 14).

Maar juist in die omstandigheden schonk de Heilige Geest de gelovigen een wonderlijke blijdschap. Hoe dan? Wel, de Heilige Geest liet vanuit Gods Woord licht vallen over hun verdrukking. En toen zagen ze iets, wat ze eerder niet gezien hadden. Toen zagen ze dat de kleine en grote tegenstand die ze moesten verduren, hun in laatste instantie niet door mensen werd aangedaan. Al hadden die mensen daarin wel een bepaalde plaats. Maar dat al deze dingen hun door Gods voorzienigheid werden toegeschikt. Toen zagen ze, dat God voor Zijn kinderen alle dingen laat medewerken ten goede (Romeinen 8: 28). Toen zagen ze, dat deze verdrukking gebruikt werd om hen meer gelijkvormig te maken aan hun Meester (Filippenzen 3: 10). Toen zagen ze, dat door hun verdrukkingen Gods Kerk toch werd gebouwd en de waarheid werd bevestigd (Filippenzen 1: 7). Toen zagen ze, dat door hun verdrukkingen mensen die buiten waren, geprikkeld werden om te gaan vragen naar het christelijk geloof (Filippenzen 1: 13). Toen werden ze vertroost met de belofte, dat indien we met Hem lijden, we ook met Hem verheerlijkt zullen worden (2 Timotheüs 2: 12). Dát was de blijdschap van de Heilige Geest. Wat heeft de Heilige Geest een schat aan troost waaruit Hij Gods kinderen kan en wil bedienen in dagen van moeite en verdrukking. Toen en nu!

A.J.T. Ruys

Bidden en danken aan tafel.

In onze gezinnen hanteren wij de – goede – gewoonte om voor het eten te bidden en na het eten te danken. De vraag die ons gesteld is over deze gewoonte is naar aanleiding van een andere gewoonte, namelijk om met gebed en dankzegging te beginnen en het daarbij te laten. Dus geen dankgebed na het eten. Wat hiervan te denken? Is er op grond van de Bijbel wat over te zeggen, of staat het een ieder vrij om hierin te beslissen?

Met dank voor de vraag is het bij nadere overdenking toch wel een onderwerp waar wel het een en ander over te zeggen valt. Laten we beginnen met wat de bijbel ons zegt over bidden en danken in verband met de maaltijd. We denken dan allereerst aan de manier waarop de Heere Jezus ons voorgaat. Als Hij een grote schare van brood en vis gaat voorzien en Zijn discipelen de opdracht geeft uitdeling te houden gaat Hij eerst danken., Joh. 6:11. Hij bedankt niet de jongen die zijn broodtrommeltje geeft, al twijfel ik er niet aan of de Heere zal voor dat kind zo vriendelijk zijn geweest zoals Hij is, maar Hij gaat de Vader danken. Hij gaat voor in dankgebed en geeft zo een goed voorbeeld. Dankt God in alles, 1 Thess. 5:18.

Ook zien wij dat Christus met het brood in Zijn hand naar boven ziet, naar de hemel, en het brood zegent, Matth. 14:19. Hij kan de zegen gebieden over het brood, zodat het ons goed zal doen. Wij kunnen over ons eten niet de zegen gebieden. Wij moeten er dus om vragen. Vragen of Hij, net als toen, ons eten zegenen wil. Zodat we erdoor gesterkt mogen worden tot onze arbeid, maar bovenal God als de Gever mogen erkennen en goed van Hem leren denken. Van Hem mogen wij vragen: Geef ons heden ons dagelijks brood. Dat Jezus het brood zegende wordt ons ook door Markus en Lukas verteld.

Mozes hield het volk duidelijk voor, dat het bij het eten en drinken niet mocht vergeten er de Heere voor te erkennen: 'Als gij dan zult gegeten hebben en verzadigd zijn, zo zult gij de HEERE uw God loven', Deut. 8:10. En de apostel Paulus gaat in danken en bidden voor als hij met een angstige schare op een woeste zee brood neemt en het breekt en 'God dankt in aller tegenwoordigheid', Hand. 27:35.

Alleen uit deze gegevens al kunnen wij concluderen dat bidden en danken voor de maaltijd geboden is. Laten we het bidden en danken niet uit elkaar halen echter. Zodat we alleen bidden voorafgaande aan en alleen danken na afloop van de maaltijd. We mogen ook beginnen de Heere te danken, want het voedsel staat immers al gereed? Maar over dat gereed staande voedsel vragen we de Heere ootmoedig om Zijn zegen. We zijn toch immers in alles afhankelijk van de Heere! Je kunt je verslikken, het overkomt niet alleen kinderen en ouderen. Het eten kan 'verkeerd vallen'. Maar je moet vooral gezegend worden met een opmerkzaam hart. Wat onderscheidt ons van miljoenen die hongeren en dorsten?

Onze Heidelberger geeft een duidelijke verklaring van de bede: Geef ons heden ons dagelijks brood: 'Wil ons met alle nooddrift des lichaams verzorgen, opdat wij daar-

door erkennen dat Gij de enige Oorsprong van alle goed zijt, en dat noch onze zorg en arbeid, noch Uw gaven, zonder Uw zegen ons gedijen, en dat wij derhalve ons vertrouwen van alle schepselen aftrekken en op U alleen stellen', Zondag 50.

Als we deze dingen overdenken komt veel oppervlakkigheid openbaar. We kunnen ons daartegen wapenen door hardop te bidden en te danken. Het gebeurt nog vaak genoeg dat er voor en na het eten een kort stilzwijgen valt. Ik zal er niets van zeggen als je alleen aan tafel zit, hoewel hardop bidden ook dan zijn nut kan hebben, maar zeker met een gezin aan tafel moet vader of moeder hardop voorgaan.

Het gebed aan tafel kan uitgebreid worden met gebeden voor andere dingen, zoals het werk, school, een bezoek aan de dokter. Waarom niet? Maar dat moet dan na het eten plaats vinden. Ik heb wel eens bij iemand aan tafel gezeten die zo lang bad dat de soep koud werd. Nuchter zijn. Nadat we verzadigd zijn, zegt Mozes, loof dan de Heere.

Ja, het gebed na de maaltijd moet danken en bidden zijn. En dat vooral omdat wij de (goede en noodzakelijke) gewoonte hebben om na de maaltijd Gods Woord te openen. We leven niet bij brood alleen, maar wij moeten leren leven bij alles wat uit Gods mond uitgaat.

Eten zonder vooraf te bidden is, zoals Maarten Luther het kon zeggen, eten als die varkens die onder de boom de eikels opeten, maar niet naar boven kijken, waar die eikels vandaan komen. Maar na het eten zo van tafel gaan is praktisch ook niet juist. Zeker met een gezin niet. Dan gaat de een om 5 over 6 van tafel en de ander om 10 over 6. Net wanneer je uitgegeten bent. We beginnen en eindigen samen, nadat we ons eerst gebogen hebben voor Gods Woord.

En natuurlijk is er nog meer te zeggen. De bijbel lezen met iedereen van het gezin een bijbel voor zijn neus. Of een psalm zingen samen als gezin.

Tenslotte: al zijn deze gewoonten nog zo goed, het komt natuurlijk op het hart aan. Zoals dopen vaak uit gewoonte is, zo doen wij veel dingen uit gewoonte. Als het goed is bidden en danken we uit behoefte. Dat bidden en danken leert ons de Heilige Geest. En door Hem gaan we bidden en danken zoals het behoort, maar ook eten en drinken. Zoals ons 1 Korinthe 10:31 leert, waar we lezen: 'Hetzij dan dat gij eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het al te ere Gods'.

Ds. K. Hoefnagel

P E R S BERICHT

CURSUS GEESTELIJKE VORMING

MIDDELHARNIS/SOMMELSDIJK – 2018/2019

Vanaf het seizoen 1978/79 mogen we de lezingen verzorgen voor deze cursus. Tot opbouw van het geestelijke leven in deze hectische tijden. Graag geven we u dan ook de data en de onderwerpen door opdat u deze kunt noteren en anderen daartoe opwekken: Kom ga met ons, en doe als wij... graag ontmoeten we jongeren en ouderen uit de brede regio van onze eilanden en daarbuiten.

Alle avonden worden D.V. op donderdag gehouden.

27 september

Ds. K. ten Klooster

"Prediking van de Verzoening"

18 oktober

Ds. A. Kos

"Uitverkiezing! Beter maar niet over hebben."

22 november

Ds. R. Kok

"Bidden en vasten" (Gebed en onthouding)

10 januari

Steven Middelkoop Jeugdwerkleider

"De kerk en jongeren, jongeren en de kerk"

7 februari

Dhr. G. Slootweg

(onderwerp nog niet bekend)

7 maart

Prof. A. Baars

"Prediking in de crisis"

De bijeenkomsten beginnen om 19.45 tot 21.30 uur. Worden gehouden in de Rehobôthkerk, Olympiaweg 44 3245 DL Sommelsdijk.

Bij de ingang van Middelharnis/Sommelsdijk.

Het cursusgeld bedraagt € 15.-- voor de gehele cursus, of € 3.50 per avond, inclusief koffie en excerpt van de lezing.

Voor nadere inlichtingen kunt U terecht bij:

Nelleke Bakker, Tel. 0187-486383 ('s avonds).

Namens de Stuurgroep: Ds. C. Gielen

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE BEZINNINGSKRING BINNEN DE CLASSIS LEEUWARDEN.

Op D.V. Vrijdag 7 september a.s. wordt er weer een bezinningsavond gehouden.

Ds. J. Westerink hoopt te spreken over het onderwerp:

'Bidden in de praktijk'

Lessen uit het gebed van het onze Vader.

Deze bijeenkomst wordt gehouden in de grote zaal van de Chr. Geref. "Sionskerk", Haadweg 127 Damwoude.

Er wordt gelegenheid gegeven voor het stellen van vragen.

Aanvang :19.45 uur.

Allen van harte welkom!

KERKHISTORISCHE WANDELINGEN MIDDELBURG

Kerkhistorische wandelingen met herinneringen aan dominee Smijtegelt D.V. op donderdag 20 september en dinsdag 23 oktober. Start voor het oude stadhuis op de Markt om 15.00 uur. De wandeling met gids voert langs oude kerken en hun bewogen geschiedenis. Opbrengst (vrijwillige bijdrage) is bestemd voor de Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Groepen op afspraak.

Aanmelding: P.C. Beeke, p.c.beeke@kliksafe.nl / 0118-633828.

STUDEREN IN ROTTERDAM

Rond deze tijd begint het academisch jaar weer. Graag attenderen we de studenten in Rotterdam die de weekenden niet thuis doorbrengen, op de mogelijkheid om de diensten van de Jeruzalemkerk in Rotterdam-Kralingen bij te wonen. De diensten worden gehouden om 10.00 en 16.30 uur. Adres: Jeruzalemstraat 95, Rotterdam-Kralingen. Van harte welkom. Voor meer informatie, ook over de mogelijkheden om als student catechisatie te volgen, kunt u / jij contact opnemen met ds. A.J.T. Ruis (email: ajtruis@kliksafe.nl; tel. 010-3132474).

BOEKBESPREKINGEN

Dr. M.J. Paul, Waar komen wij vandaan? Op zoek naar antwoorden in het evolutiedebat, paperback, 184 blz., € 13,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 94 0290 6325.

Dit boek is een toegankelijke samenvatting van het boek 'Oorspronkelijk. Overwegingen bij schepping en evolutie.' De auteur heeft deze samenvatting geschreven voor

leerlingen uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. Mijns inziens beantwoordt het boek zeker aan dit doel. In betrekkelijk kort bestek wordt veel geboden op een begrijpelijke manier. De auteur neemt duidelijk stelling tegen de opvattingen van G. van den Brink, hoogleraar theologie aan de VU te Amsterdam. De Schrift legt zichzelf uit. Het is onjuist wanneer hedendaagse natuurwetenschappers mede de uitleg van een Bijbeltekst gaan bepalen. "Dit is een afwijking van wat in de orthodoxe theologie altijd geleerd is." (blz. 136). Tenslotte willen we enkele woorden doorgeven die we lezen op blz. 178 "Op bepaalde punten moeten er grenzen getrokken worden, zoals dat ook in de Bijbel gebeurt (bijvoorbeeld in Romeinen 5-8). Wie de historiciteit van Adam en Eva en een historische zondeval opgeeft, gaat naar mijn overtuiging in tegen het uitgangspunt van Christus' verlossingswerk."

Adriaan van Belzen, Een levend getuigenis. Gesprekken over 100 jaar SGP. Paperback, 221 blz., € 14,95, Uitgeverij Lucas Boeken, Tholen, ISBN 978 94 90165 27 7.

Ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van de SGP is dit boek verschenen waarin veertien gesprekken zijn opgenomen met personen die nauw betrokken zijn of waren

bij de SGP. Achterin het boek zijn korte reacties opgenomen van een aantal politici uit de Tweede Kamer op het 100 jarig bestaan van de SGP. Een lezenswaardig boek voor hen die zich betrokken voelen bij de SGP. In het gesprek met ds. D.J. Budding klinkt zorg door. De oud-partijvoorzitter signaleert verschuivingen. Bijvoorbeeld op blz. 37. Daar staat "In de partij is daarnaast de tendens van acceptatie van godsdienstvrijheid als principe zichtbaar. Dat is ten diepste de doodsteek voor het beginsel van de SGP. In een opinieartikel in het Reformatorische Dagblad heb ik geschreven dat de SGP beter opgeheven kan worden wanneer dit algemeen aanvaard wordt, want dan verliest ze haar bestaansgrond en bestaansrecht. De inhoud van artikel 36 behoort immers tot de grondslag van de partij. Dat God recht heeft op ieder mens (dus ook op ieder overheidspersoon) en dat er alleen voor de dienst van de ware God plaats mag zijn, is onlosmakelijk verbonden met het eerste gebod: 'Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.' Waar dit gebod discutabel gesteld wordt, wordt de hele wet des HEEREN gebroken en daarmee het hele Woord. Wanneer in de statuten van de SGP godsdienstvrijheid principieel wordt aanvaard, zal ik per direct mijn lidmaatschap van de partij opzeggen, want dan heeft de partij haar beginsel verloochend." Tenslotte nog een enkel woord van oud-Tweede Kamerlid ir. B.J. van der Vlies. Hij zegt op blz. 181 dat de SGP trouw moet blijven aan de drijfveer bij de oprichting in 1918, namelijk: Gods ordinantiën tot meerdere erkenning brengen.

Dr. M.J. Paul Oorspronkelijk, Overwegingen bij schepping en evolutie, paperback, 525 blz., € 24,95, Uitgave Labarum Academic, Apeldoorn, ISBN 978 94 0290 4956.

De auteur doceert Oude Testament aan de Christelijke Hogeschool Ede en de Evangelische Theologische Faculteit te Leuven. Hij is eindredacteur van de twaalfdelige serie Studiebijbel Oude Testament. In dit lijvige

boek wordt zorgvuldige nagegaan hoe de Bijbel en de christelijke traditie over onze oorsprong denken. Veel zaken komen daarbij naar voren. Wie wapens tegen de evolutietheorie wil hebben doet er goed aan dit boek te lezen. Er zou veel uit geciteerd kunnen worden. Zo lezen we op blz. 23 "In de loop van de kerkgeschiedenis is het begin van het boek Genesis opgevat als een betrouwbare weergave van het ontstaan van de wereld en van de gebeurtenissen in het begin van de mensheid. De kerkvaders meenden dat de aarde hooguit zesduizend jaar geleden geschapen was door Gods bijzondere ingrijpen (zie hoofdstuk 3). Bij de reformatoren komen we dezelfde overtuiging tegen." De auteur noemt dat het klassieke scheppingsgelooft en sluit zich aan bij deze opvatting (blz. 466). Bij de kerkvaders is geen aanwijzing te vinden voor een zeer oude aarde of voor een geleidelijk ontstaan ervan. (blz. 78). Op blz. 163 lezen we "De schepping van de mens uit de aarde en van Eva uit Adam vormen de duidelijkste inconsistentie tussen de Bijbel en de opvatting dat de mens uit een dier is geëvolueerd." In het hoofdstuk 'Conclusies uit het Nieuwe Testament' lezen wij onder meer op blz. 295 "Er is in het Nieuwe Testament geen spoor te ontdekken van de veronderstelling dat er lange tijd verstreken is voordat Adam en Eva hun intrede deden op aarde. De uitdrukkingen 'vanaf de grondlegging van de wereld' en 'vanaf het begin' wijzen juist sterk in de richting van een spoedige komst van de mensheid na het ontstaan van de wereld." Een citaat van prof. Versteeg wordt aangehaald om dit te onderstrepen. Het boek bevat ook

wetenschappelijke argumenten voor een recente schepping. De aanvaarding van het 'Theïstisch evolutionisme' brengt theologische knelpunten met zich mee die niet gering zijn. Wie zich uitgebreid in het behandelde onderwerp wil verdiepen kan in dit boek veel stof en argumenten vinden.

Van de redactie

Versijning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 25 september 2018, dus over TWEE weken. Kopij graag binnen donderdag 13 september.

Ontmoetingsdag Urk

D.V. zaterdag 15 september in de Chr. Geref. Kerk Eben-Haëzer op Urk. Sprekers: Ds. P. Roos, ds. A. van Heteren, ds. K. Visser en ouderling H. Bor. Er zal gesproken worden over Daniël 9. Voor kinderopas wordt gezorgd. Er zal een boekentafel staan en er zal tussen de middag vis te verkrijgen zijn. De morgensamenkomst begint om 10.30 uur en de middagsamenkomst om 14.00 uur. We hopen dat er velen mogen komen om te horen wat Gods Woord ons zegt over zonde, verootmoediging en smeekgebed. Het is ook altijd goed elkaar we te ontmoeten en met elkaar te spreken.

LCJ Jeugdappel

D.V. zaterdag 13 oktober 2018. Verdere gegevens: www.lcj.nl/japlus16

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 26,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 27,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

*Begravenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 61 11 54	Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40	Waardenburg 0418 - 65 20 39
--	--	---------------------------------------

H. de Jongh D.D.E. Melleste M.K. Ligthart A.J. van Lieburg

**Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.**

www.begravenisondernemingdejongh.nl

**UW ADVERTENTIE
IN KLEUR?***

Neem contact
op met de
administratie!

* Alleen mogelijk op de achterzijde.

Steun het evangelisa- tiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.
Uw bestelling ontvangt u bin-
nen twee dagen thuis.

Email: [webwinkel@](mailto:webwinkel@evangelischcentrum.be)

evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

Zorggroep Sirjon is een landelijk werkende zorginstelling waarvan het kantoor gevestigd is in Ridderkerk. Sirjon bestaat onder andere uit de werkmaatschappijen Siloah en SVRO. Vanuit een reformatorische visie wordt wonen, welzijn en zorg geboden aan ouderen en mensen met een verstandelijke beperking. Sirjon biedt de zorg- en dienstverlening in en vanuit een netwerk aan locaties verspreid over het land. De grondslag van Sirjon is de Bijbel en daarop gegrond de drie Formulieren van Enigheid. De Raad van Toezicht van Sirjon houdt conform de Governance Code integraal toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur, de identiteit en op de algemene gang van zaken binnen de zorggroep.

Zorggroep Sirjon komt graag in contact met gegadigden voor de functie van

Lid Raad van Toezicht

Portefeuille branchekennis

Lid van Raad Toezicht

Portefeuille netwerken

De vacatures

Deze vacatures ontstaan in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn van twee van de leden. De portefeuillehouder branchekennis is bij voorkeur een arts, of iemand met aantoonbare medische expertise. Van beide kandidaten wordt verwacht dat zij in staat zijn verbindingen aan te brengen en te onderhouden, zowel binnen de Raad van Toezicht als met de Raad van Bestuur. U beschikt over de eigenschappen en de uitstraling om indien nodig extern een rol te vervullen in het belang van de organisatie.

Naast bovengenoemde zaken vragen wij het volgende van u:

- Affiniteit met de ouderenzorg en/of gehandicaptenzorg.
- De competentie om strategische vraagstukken en ontwikkelingen in de langdurige zorg te beoordelen en daarin te adviseren.
- Het vermogen om te adviseren bij ontwikkelingen in de organisatie in relatie tot haar kerkelijke, politieke en maatschappelijke context.
- Een gezonde balans tussen onafhankelijkheid en collegialiteit.
- Invulling geven aan advies- en klankbordfunctie richting de Raad van Bestuur.
- Minimaal HBO werk- en denkniveau.
- Belijdend lid van de Gereformeerde Gemeenten of Christelijke Gereformeerde Kerken.

Leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding die past binnen de richtlijnen van de NVTZ.

De procedure

U kunt uw reactie uiterlijk tot D.V. 22 september 2018 schriftelijk richten aan: Selectiecommissie RvT Sirjon, Postbus 290, 2980 AG Ridderkerk, of per e-mail aan het secretariaat Raad van Bestuur Sirjon, secretariaatrvb@sirjon.nl o.v.v. vacature lid RvT. De gesprekken zullen plaatsvinden op D.V. dinsdag 2 oktober en woensdag 3 oktober tussen 13.30 - 17.00 uur in Ridderkerk.

Meer informatie?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Raad van Toezicht, de heer J. van der Hart, tel. 06-53 89 96 09. Wilt u de volledige profielschets opvragen, neemt u dan contact op met het secretariaat Raad van Bestuur, tel. 088-275 45 00.

sirjon.nl

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begravenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl